

OBSAH

Předmluva /7/

Úvod /19/

KAPITOLA 1:

DVANÁCTÉ STOLETÍ. ZROZENÍ INTELEKTUÁLŮ

Znovuzrození měst a zrod intelektuála ve 12. století /23/

Existovala karolínská renesance? /24/ Modernost 12. století; staří a moderní /26/ Řecko-arabský přínos /29/ Překladatelé /29/

Paříž: Babylon nebo Jeruzalém? /33/ Goliardi /35/ Intelektuální tuláctví /36/ Amorálnost /37/ Kritika společnosti /39/

Abélard /43/ Héloisa /45/ Žena a sňatek ve 12. století /46/

Nové boje /48/ Svatý Bernard a Abélard /50/ Logik /51/

Moralista /52/ Humanista /53/ Chartres a tamní intelektuální

klima /54/ Chartreský naturalismus /55/ Chartreský

humanismus /56/ Člověk jako mikrokosmos /59/ Dílna a homo faber /59/ Osobnosti /61/ Vyzařování /62/ Duševní pracovník

a budování měst /62/ Výzkum a výuka /63/ Nástroje /64/

KAPITOLA 2:

TŘINÁCTÉ STOLETÍ. PROBLÉMY DOSPĚLOSTI

Profil 13. století /65/ Proti moci církevní /66/ Proti moci světské /67/ Papežská ochrana a područí /68/ Vniřní rozpory

univerzitních korporací /70/ Organizace univerzitních

korporací /71/ Organizace studia /73/ Studijní programy /74/

Zkoušky /74/ Morální a náboženské klima /76/ Univerzitní

zbožnost /77/ Pracovní náčiní /79/ Kniha jako nástroj /79/

Metoda: scholastika /82/ Slovník /82/ Dialektika /83/

Autority /83/ Rozumové zdůvodnění: teologie jako věda /83/

Univerzitní cvičení: kvestie, disputatione, kvodlibet /84/ Rozpory -
z čeho žít? Plat nebo beneficium? /87/ Spor mezi řádovým
a světským duchovenstvem /91/ Vnitřní rozpory scholastiky;
nebezpečí nápodoby starověkých autorů /96/ Pokušení
naturalismu /97/ Vratká rovnováha víry a rozumu: aristotelismus
a averroismus /99/ Vztah mezi rozumem a zkušeností /104/
Vztah mezi teorií a praxí /104/

KAPITOLA 3:

OD UNIVERZITNÍHO VZDĚLANCE K HUMANISTOVI
Soumrak středověku /107/ Další osudy univerzitních
vzdělavců /108/ Na cestě k dědičné aristokracii /110/
Aristokratizace univerzit a koleje /113/ Vývoj scholastiky /114/
Rozluka víry a rozumu /115/ Meze experimentálního
poznání /117/ Antiintelektualismus /118/ Nacionalizace
univerzit: nová univerzitní geografie /120/ Univerzity
a politika /123/ První národní univerzita: Praha /125/ Paříž: síla
a slabost univerzitní politiky /126/ Zkostnatělost
scholastiky /129/ Univerzity se otevírají humanismu /130/
Návrat k poezii a k mystice /132/ Nad Aristotelem: návrat ke
krásnému jazyku /133/ Aristokratičnost humanistů /134/ Návrat
na venkov /136/ Roztržka mezi vědou a výukou /138/

Chronologická tabulka /141/

Jacques Le Goff a jeho intelektuálové středověku (Michal Svatoš)
/145/

Výběrová bibliografie /151/

Bibliografický dodatek k českému vydání (Michal Svatoš) /172/

Rejstřík /173/